

Uzasadnienie

Analiza aktualnego orzecznictwa sądów administracyjnych w zakresie art. 4 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych prowadzi do wniosku, iż w ostatnim czasie zarówno wojewódzkie sądy administracyjnej, jak również Naczelny Sąd Administracyjny, nie prezentują jednolitego stanowiska co do wykładni wskazanego przepisu. Zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt 3 ww. ustawy podstawę opodatkowania dla budowli lub ich części związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej stanowi wartość, o której mowa w przepisach o podatkach dochodowych, ustalona na dzień 1 stycznia roku podatkowego, stanowiąca podstawę obliczania amortyzacji w tym roku, niepomniejszona o odpisy amortyzacyjne.

Do roku 2011 Naczelny Sąd Administracyjny stanowczo prezentował pogląd o związaniu gminnego organu podatkowego wartością amortyzacyjną budowli, tzn. wartością amortyzacyjną budowli, przyjętą przez podatnika dla potrzeb podatku dochodowego stanowiła podstawę opodatkowania podatkiem od nieruchomości budowli. Taka wykładnia dotyczyła także budowli znajdujących się pod ziemią.

Jednak w bieżącym roku w orzecznictwie zaczął dominować pogląd, zgodnie z którym w przypadku podziemnych budowli podlegających amortyzacji (w podatku dochodowym), ich wartość na potrzeby podatku od nieruchomości winna zostać pomniejszona o koszty drążenia podziemnych wyrobisk górniczych, w których budowle te się znajdują, choć koszty te stanowią część wartości początkowej środka trwałego (budowli). Zdaniem Naczelnego Sądu Administracyjnego, jak i Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, w przypadku opodatkowania budowli znajdujących się pod ziemią organ podatkowy nie może opierać się na amortyzacyjnej (początkowej) wartości tych budowli, do której odsyła art. 4 ust. 1 pkt 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, a podatnik powinien prowadzić dwie ewidencje: jedną na potrzeby amortyzacji, a drugą dla celów podatku od nieruchomości. Zmiana podejścia do interpretacji wspomnianego art. 4 ust. 1 pkt 3 wynika z wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 września 2011 r. (sygn. akt P 33/09), który wypowiedział się w kwestii opodatkowania budowli znajdujących się pod ziemią. Trybunał we wskazanym wyroku zajmował się jednak tylko i wyłącznie przedmiotem opodatkowania, a nie jego podstawą. Dlatego też nie ma obecnie żadnych podstaw, aby ugruntowany i powszechnie akceptowany sposób interpretacji wspomnianego przepisu miał ulec zmianie. Mimo tego sądy administracyjne, powołując się na wskazany wyrok Trybunału, formułują wspomniane wyżej poglądy odnośnie sposobu interpretacji art. 4 ust. 1 pkt 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, dotyczącego podstawy opodatkowania.

Zdaniem Prezydenta Miasta Knurów, gdyby wartość podziemnych budowli na potrzeby podatku od nieruchomości miała być ustalana w sposób inny niż w podatku dochodowym, do którego odsyła art. 4 ust. 1 pkt 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, konieczna byłaby zmiana przepisów w tym zakresie, gdyż pogląd, zgodnie z którym podatnik ma prowadzić dwie odrębne ewidencje na potrzeby dwóch podatków, nie ma żadnej podstawy prawnej. Zasadnym jest więc, aby kwestia ta została oceniona przez Naczelny Sąd Administracyjny w poszerzonym składzie.

W związku z powyższym Prezydent Miasta Knurów wystąpił z wnioskiem do Rzecznika Praw Obywatelskich z prośbą o rozważenie możliwości złożenia takiego wniosku w trybie art. 264 § 2 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi.